

Sygn. akt I CSK 2407/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Załucki

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy
Państwowe Nadleśnictwo Ł.

z udziałem P. S.

o zasiedzenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 września 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od postanowienia Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 9 listopada 2021 r., sygn. akt III Ca 813/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. orzeka, że każda ze stron ponosi we własnym zakresie koszty swojego udziału w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Ł. wywiódł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z 9 listopada 2021 r., zmieniającego postanowienie Sądu Rejonowego w Gorlicach z 25 września 2020 r. poprzez oddalenie wniosku o zasiedzenie nieruchomości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni

przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Skarżący powołał się na przesłankę oczywistej zasadności, wskazując na naruszenie art. 121 pkt 4 k.c. w zw. z art. 175 k.c. (w poprzednim stanie prawnym: art. 277 pkt 4 k.z., a następnie art. 109 pkt 4 p.o.p.c. w zw. z art. 53 pr. rzecz, i w zw. z art. XLI § 1 i 2 p.w.k.c.). W ocenie Skarbu Państwa oczywista zasadność wynikała z przyjęcia przez sąd rozpoznający sprawę, że stan siły wyższej powstał w chwili objęcia nieruchomości i ustał 30 grudnia 1989 r.

Jeżeli skarżący, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., powinien w wyodrębnionym wywodzie prawnym wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, a zatem oczywistego naruszenia prawa widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe, niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa. (zob. np. postanowienia z dnia 23 grudnia 2021, I CSK 142/21; z dnia 22 grudnia 2021, II CSK 390/21; z dnia 9 grudnia 2021, IV CSK 365/21 oraz z dnia 26 listopada 2021, III CSK 119/21 – niepubl.).

Problem przedstawiony przez skarżącego nie wykazuje cech wskazujących na występowanie przesłanki oczywistej zasadności. Sąd Najwyższy wielokrotnie wyrażał już pogląd, że siła wyższa może być uznana za przeszkodę w dochodzeniu przez właściciela roszczenia o zwrot nieruchomości bezprawnie zajętej przez Państwo jedynie ze względu na indywidualną sytuację, w jakiej się znajdował lub przynależność do określonej grupy społecznej (zob. np. postanowienia SN z 17 marca 2022 r., II CSKP 269/22; z 7 czerwca 2019 r., I CSK 741/18 oraz z 9 października 2015 r., IV CSK 473/13). Tym samym nie chodzi tu o jednoznaczny przepis prawa pogłęwiający jednolitą wykładnię, lecz o przepis pozostawiający sądowi rozpoznającemu sprawę pewien zakres swobody w ocenie okoliczności faktycznych konkretnej sprawy. Naruszenie tego typu przepisu prawnego niezwykle

rzadko może zatem uzasadniać występowanie oczywistej zasadności ze względu na samą jego konstrukcję. Ponadto, Sąd Najwyższy odniósł się już do momentu ustania siły wyższej w stosunku do osób pochodzenia łemkowskiego w postanowieniu z 18 maja 2017 r. (III CSK 221/16), w którym ustalił go na koniec 1989 r. Zaskarżone orzeczenie jest zatem zgodne z dotychczas wyrażanym stanowiskiem Sądu Najwyższego w tym zakresie.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł zaś na podstawie art. 520 k.p.c.

[as]